

رسالتی سنگین

مجید رشید پور

- ویژگیهای معلم
- ویژگیهای معلم
- ویژگیهای معلم
- ویژگیهای معلم
- ویژگیهای معلم
- ویژگیهای معلم

✦ معلم دگرگونی را روی موجودی جاندار و با اراده و پر تحرک و سیلان دار پیاده می کند .

✦ معلم اگر بر اساس رسالت و وظیفه بکار تعلیم و تربیت بپردازد هیچگاه میدان فعالیتش به کلاس درس انحصار نمی یابد .

آیا
معلمی ششغل
است یا

✦ هر که به خاطر خدا درس بخواند و به خاطر خدا درس بدهد فرشتگان خدا او را در ملکوت آسمانها به بزرگی و عظمت یاد خواهند کرد .

در کتابهای لغت کلمه شغل را مقابل بیکاری معنی کرده‌اند هر که بکاری مشغول باشد بدون در نظر گرفتن محتوی او را شغل میدانند.

بحث ما در این مقاله اینست که آیا معلمی که از صبح بکار تعلیم و تربیت دانش‌آموزان می‌پردازد میتواند ادعا کرد که شغلش تعلیم و تربیت است یا باید معلم را از داشتن شغل تبرئه کرده گفت معلم برخلاف همه مردم شغل‌ها را کرده خوبستن را آماده‌انسان سازی کرده‌است.
معلمی شغل ارزشمندی است

ممکن است کسی بگوید معلمی شغل است زیرا او همانند همه شاغلان بکاری پرداخته زندگی اش از همین راه تأمین میگردد، منتهی کارش از همه شغل‌ها ظریف تر و دقیق‌تر است زیرا سروکارش با انسان است نجار و آهنگر تغییرات مطلوب را روی چوب و آهن پیاده می‌کنند ولی معلم دگرگونی‌ها را روی موجودی جاندار و با اراده و پیر تحرک و سیلان‌دار پیاده میکند، و عبارت دیگر در برابر معلم بجای موجود جامد و ساکت انسانی جوشان و پرتحرک قرار گرفته‌است و عبارت لطیف‌تری سرو کار معلم با پیچیده‌ترین و ظریف‌ترین موجودات عالم است.

در برابر این نوع نظر، نظر دیگری هم وجود دارد و آن اینست که معلم شغل ندارد بلکه وظیفه و رسالتی دارد چنانچه پیامبران خدا نیز در ارشاد و راهنمایی مردم رسالت داشته‌اند. علی علیه‌السلام

در باره ارزشمندی تعلیم فرموده‌است.

مَنْ عَلَّمَنِي حَرْفًا قَدْ صَبَّرَنِي عَبْدًا"

هر که حرفی بمن بیاموزد مرا بنده خود ساخته‌است. یعنی مقام تعلیم آنچنان کرامت دارد که همه شاگردان باید همانند بندگان در برابر معلم بخضوع و کرنش در بیایند.

امام جعفر صادق علیه السلام فرمود: هر که بخاطر خدا درس بخواند و بخاطر خدا درس بدهد فرشتگان خدا او را در ملکوت آسمان‌ها به بزرگی و عظمت یاد خواهند کرد.

امتیاز حوزه‌های علوم قدیمه از دانشگاهها

یکی از امتیازات حوزه‌های علوم قدیمه بر تحصیلات دانشگاهی این بوده که در طول تاریخ همه معلمان این حوزه‌ها خویشان را موظف میدانستند که برای خدا درس بدهند و هیچگاه چشم داشت مالی نداشته‌اند. شاگردان این حوزه‌ها نیز در همین تلمذ و شاگردی اگر جلسه درسی داشتند معلومات خود را برایگان بشاگردان

را شغل میدانیم وقتی معلم از کلاس درس بیرون میآید دیگر نقش معلمی را دارا نمیشاید.

ارزش تعلیم از نظر اسلام

مرحوم شهید ثانی در کتاب منیه المرید میگوید: نخستین آداب مربوط به معلم و شاگرد بعنوان یک امر ضروری و قطعی باید مورد توجه قرارگیرد این است که در پیوستگی از علم و یا بذل و اعطاء آن به دیگران دارای خلوص نیت باشند معلم و شاگرد در مسیر تعلیم و تعلم در جهت هدفی الهی و انسانی گام بردارند و هیچگونه شوائب انتفاعی و مادی را با این هدف الهی نیامیزند.

از امام جعفر صادق علیه السلام نقل شده است که فرمود:

مَنْ أَرَادَ تَحْصِيلَ الْحَدِيثِ لِمَنْفَعَةِ الدُّنْيَا لَمْ يَكُنْ لَهُ فِي الْأَخْرَةِ نَصِيبٌ وَ مَنْ أَرَادَ خَيْرَ الْأَخْرَةِ اعْظَمَ اللَّهُ خَيْرَ الدُّنْيَا وَالْأَخْرَةَ
اگر کسی در تحصیل حدیث منافع دنیوی را هدف خویش قرار دهد حظ و بهرهای در آخرت نخواهد داشت ولی اگر هدف او در فرا گرفتن حدیث متوجه خیر و نیکیختی اخروی باشد خداوند نیز خیر و سعادت دنیا و آخرت را به وی ارزانی میکند.

از ابی ذرغفاری نقل شده است که گفت: اگر کسی علوم و معارف مربوط به آخرت و انسانیت را فراگیرد و آنرا وسیله نیل به

خود انتقال میدادند بدون اینکه ساحت مقدس علم را با جنبه های مادی خلط و اختلاط دهند. معلمان حوزه های قدیمه حتی در روزهای تعطیل نیز بخاطر خدا برای شاگردان خود درسهایی از قبیل اخلاق و تفسیر می گذاشتند.

با بررسی و مطالعه بدست میآید که احساس مسئولیت سنگین و رسالت بوده که اینگونه به فداکاری می پرداخته اند والا انگیزه های مادی هیچگاه نمی تواند اینچنین تحرک و جوشی بوجود آورد. نوح پیامبر در سوره نوح و آیه ۴-۵-۷-۸ چنین میگوید:

قَالَ رَبِّ إِنِّي دَعَوْتُ قَوْمِي لَيْلًا وَ نَهَارًا
..... ثُمَّ إِنِّي دَعَوْتُهُمْ جِهَارًا

ثُمَّ إِنِّي أَعْلَنْتُ لَهُمْ وَأَسْرَرْتُ لَهُمْ إِسْرَارًا
خدایا من قوم خود را شب و روز دعوت کردم سپس بطور آشکار و نهان آنان را بسوی تو دعوت کردم.

بدیهی است اینگونه راهنمایی و دعوتها جز با انگیزه های الهی و احساس رسالت امکان پذیر نیست. و حال آنکه در شغل عامل بیرونی موجب حرکت بوده محدودیتی دارد. معلم اگر بر اساس رسالت و وظیفه بکار تعلیم و تربیت بپردازد هیچگاه میدان فعالیتش بکلاس درس انحصار نمی یابد بلکه یک معلم واقعی در کلاس درس و خیابان و در خانه بر رسالت خود ادامه میدهد و حال آنکه اگر معلمی

حقوق ناچیز خود خودداری نمایند بدیهی است زندگی احتیاج به پول و حقوق دارد بلکه هدف اینست که معلمان رسالت و وظیفه حساس و خطیر تعلیم و تربیت را فراموش نکرده با همه وجود در راهنمایی و ارشاد کودکان تلاش کنند و بدانند که

هدفی از اهداف دینوی قراردهد بوی بهشت به مشام وی نخواهد رسید . در کتاب منیه‌المیرید شهیدثانی آمده عالمی که علم خود را برای رضای پروردگار در اختیار دیگران قراردهد بدون آنکه کمترین چشم‌داشتی از اهداف

تعالی و کرامت تعلیم و تربیت راهیچگاه نمی‌توان با محاسبات مادی مقایسه و سنجش نمود و فرمایش پیامبر اسلام را به‌علی‌علیه السلام که در هنگام هجرت به یمن فرمود فراموش ننمایند ای علی اگر بوسیله تو خدا فردی را هدایت کند اینکار برای تو از آنچه که خورشید بر آن می‌تابد ارزشش بیشتر است .

مادی داشته باشد چنین دانشمندانی را همه جاسداران عالم اعم از ماهیان دریا و جانوران و پرندگان و مرغان هوا از خدا رحمت و آموزش برایشان طلب می‌کنند . در خاتمه باید تذکر داد منظور از نوشتن این مقاله این نیست که معلمان متعهد و مومن که با ایثارگری به تربیت و تعلیم نسل انقلابی می‌پردازند از گرفتن